

Nynäshamns Naturskyddsförening

Till nacka tingsrätt

2017 01 25

Mark och miljödomstolen

Då föreningen sent blev medvetna om att förhandlingar i mål 2770-15 Stora Vika Kalkbrott sker redan 1:a februari, skickar vi ändå in nedanstående yttrande, med hopp om att våra synpunkter kan påverka domstolens beslut.

Yttrande över ansökan om tillstånd för bortledning av tillrinnande yt- och grundvatten enligt miljökonsekvensbeskrivning gällande Stora Vika kalkbrott (M 2770-15)

Bakgrund:

Det har varit många turer kring markägarens aktiviteter i kalkstensbrottet i Stora Vika de senaste åren. Bland annat har en stor markberedning gjorts inne i kalkstensbrottet vilket ödelagt mycket viktiga föryngringslokaler för den fridlysta apollofjärilen som är skyddad enligt EU:s art- och habitatdirektiv. Företaget som bedrivit verksamheten med flishantering i kalkstensbrottet har också genomfört sprängningar på den nordvästra flanken vilket förstört en icke oansenlig del av det område som Nynäshamns Naturskyddsförening (NNF) har bedrivit naturvårdsinsatser under flera år. På detta område finns exempelvis fynd av den akut hotade fjärilen gulfläckig igelkottspinnare. För dessa ingrepp har företaget polisanmälts av två fjärilsexperter för artskyddsbrott.

Området i och kring kalkstensbrottet har erkänt mycket höga naturvärden. Naturvärdena i Stora Vika är unika för länet och NNF är av åsikten att dessa måste bevaras genom att kalkstensbrottet – tillsammans med omkringliggande områden – skyddas helt från vidare exploatering. Nynäshamns kommun har beslutat om ett interimistiskt förbud att förstöra naturvärdena i och kring kalkstensbrottet; målsättningen med detta förbud är att hindra fortsatt exploatering och att inrätta ett kommunalt naturreservat.

Tidigare har Sakab AB (numera Ekokem AB) ansökt om att tömma den södra brottsjön på vatten för att därefter deponera icke-jungfruligt material, för att sedan gjuta igen ytan för en framtida, okänd, expanderande av industrin i kalkstensbrottet. Som det verkar har dessa planer lagts i malpåse efter att Mark- och miljödomstolen avkrävt en omfattande revision av

den gjorda ansökan. Efter detta så har (ännu) ett nytt bolag bildats – Stora Vika Kalkbrottet AB – som övertagit, och modifierat, den ursprungliga ansökan som gjordes av Ekokem AB för att nu endast gälla en total tömning av den södra sjön. Den södra brottsjön har vid tidigare tillfällen delvis tömts på vatten, då genom att vattnet pumpades ut till en infiltrationsyta väster om kalkstensbrottet för att sedan på naturlig väg rinna ut i Fållnäsvisken. Den sökande vill nu tömma hela den södra brottsjön på vatten genom att direkt leda vattnet från sjön till Fållnäsvisken och därefter underhållstömna för att hålla ytan som skapas torrlagd. Den sökande anger ”behov av ytterligare yta för lagring av biobränslen” som skäl för denna åtgärd (aktbilaga 32). Dessutom anser den sökande att en tömning är nödvändig för att inte svämma över den nuvarande lagringsytan mellan den norra och den södra sjön.

Invändningar:

NNF har flera invändningar mot den sökandes planer på att tömma den södra brottsjön på vatten. Dessa redovisas nedan i punktform:

1) Recipienten, Fållnäsvisken, har en otillfredsställande ekologisk status och även om vattnet från kalkbrottet troligtvis är ”rent” så anser NNF att konsekvenserna av en fullständig direkttömning ej kan anses utreda.

2) Hur har mätningarna av vattenkvaliteten i den södra brottsjön gått till? Har den sökande mätt vattenkvaliteten på olika djup eller bara från ytvattnet?

3) Det måste anses klarlagt att kalkstensbrottet inte är en sluten enhet; tvärtom så finns det tydliga spår att vatten tränger ut från brottet och således påverkar den omkringliggande naturmiljön. Vattnet från den södra brottsjön ”sipprar” bland annat ut i den västra slänten och ger en mer frodig växtlighet där. Många insekter är beroende av nektarväxter och utsipprande vatten ger förutsättningar för växter att blomma även under mycket torra somrar. NNF har särskilt apollofjärilen i åtanke som är starkt beroende av olika tistlar som nektarväxter under flygperioden juli-augusti. NNF anser att en direktavledning av vattnet riskerar att ytterligare förvärra tillståndet för nektarberoende insekter då grund- och dagvattnet kommer att påverkas negativt ”nedströms” den södra brottsjön.

4) I den norra brottsjön finns säkra fynd av den fridlysta större vattensalamandern. Det är osäkert - men ej omöjligt – att arten också finns i den södra brottsjön. Arten föredrar grundare dammar och sjöar och det finns faktiskt grundare delar i den södra brottsjön, exempelvis i den allra södraste delen. Dessutom, hur kommer vattennivåerna i den norra brottsjön påverkas av en total tömning av den södra brottsjön?

5) Precis söder om den södra brottsjön, på platån, finns 100-tals fynd av den fridlysta orkidéen purpurknipprot. En total tömning av den södra sjön riskerar att förändra

grundvattenförhållandena i marken där dessa orkidéer trivs och hur de kommer att påverkas är osäker.

6) NNF ställer sig frågande till ett ökat behov av lagringsutrymme i kalkstenbrottet. Vid otaliga besök av oss och andra så har det knappast varit någon platsbrist på den markberedda (och förstörda) ytan som är belägen mellan de två brottsjöarna. Den yta som redan är i anspråkstagen borde gott och väl räcka för den sökandes behov – särskilt med tanke på att området förväntas bli ett naturreservat inom en snar framtid. Förhoppningsvis kan denna yta då återställas för att återigen kunna fungera som en föryngringslokal för apollofjärilen.

Eva Dannstedt Branting

ordförande , tel 08 500 49 059, 070 303 1948

Hemsida: <http://nynashamn.naturskyddsforeningen.se>

E-post: nynashamn@naturskyddsforeningen.se.

Följ oss på Facebook: <http://www.facebook.com/nynashamnsnaturskyddsforening>